

§ 2. ZNAKY SKUTKOVEJ PODSTATY TRESTNÉHO ČINU

Ako už bolo v predchádzajúcom texte uvedené, skutková podstata je charakterizovaná súhrnom jednotlivých znakov. Medzi týmito znakmi existujú vzťahy relatívnej samostatnosti a zároveň vzájomnej podmienenosti, čo z nich vytvára určitý systém. V dôsledku toho je podmienkou existencie skutkovej podstaty naplnenie **všetkých znakov** skutkovej podstaty trestného činu. Nedostatok jedného znaku sa rovná nedostatku skutkovej podstaty ako takej. Z uvedeného vyplýva, že znaky skutkovej podstaty trestného činu majú **všeobecne obligatórnu** povahu, s výnimkou prípravy a pokusu, kde chýba následok a príčinný vzťah medzi ním a konaním. Okrem toho, skutková podstata môže obsahovať niektoré znaky, ktoré nie sú vo všeobecnosti povinné. Tieto znaky označujeme ako **fakultatívne**.

Medzi obligatórne znaky, resp. skupiny znakov patria **objekt, objektívna stránka, páchatel' a subjektívna stránka**. Všetky tieto štyri znaky tvoria jednotný celok a sú v skutkovej podstate trestného činu obligatórne. Existujú v každej skutkovej podstate trestného činu, aj keď v nej nie sú výslovne uvedené. V prípade, ak by niektorý z týchto znakov chýbal, nešlo by v danom prípade o trestný čin.

Objekt spravidla nebýva v skutkovej podstate výslovne uvedený. Je však obšiahnutý v každej skutkovej podstate a je nutné k nemu dospieť výkladom. Obligatónnymi znakmi **objektívnej stránky** sú konanie, následok a príčinný vzťah medzi konaním a následkom. **Páchatel'** ako fyzická osoba je v každej skutkovej podstate charakterizovaný vekom a pričetnosťou. Osobitné znaky páchatela sú vymedzené vo vzťahu k právnickej osobe. Obligatónnym znakom **subjektívnej stránky** je zavinenie.

Ako už bolo naznačené, jednotlivé znaky skutkovej podstaty trestného činu sú vyjadrené nielen v osobitnej časti Trestného zákona, ale aj v jeho všeobecnej časti. Zisťovanie obsahu skutkovej podstaty ako podmienky jej aplikácie, s ohľadom na obidve časti Trestného zákona, nie je celkom ľubovoľné v tom zmysle, že by sa obsah obidvoch častí vzájomne voľne dopĺňal. V zásade platí, že ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona je potrebné vykladať a aplikovať prostredníctvom a v rámci skutkovej podstaty upravenej v osobitnej časti zákona. **Pokiaľ čin nemá naplnené všetky tieto znaky** (pokiaľ niektorý z nich chýba), **nie je naplnená skutková podstata trestného činu**.

Fakultatívnymi alebo nepovinnými znakmi skutkovej podstaty trestného činu sa rozumejú znaky, ktoré nemusia byť naplnené pri všetkých skutkových podstatách. Ak sa fakultatívny znak v konkrétnej skutkovej podstate vyskytne, tak sa popri znakoch všeobecne obligatórnych aj znaky fakultatívne stávajú v konkrétnom prípade **znakmi obligatórnymi**. Takéto fakultatívne znaky sa môžu vyskytovať v rámci znakov **objektívnej stránky**, napríklad **miesto spáchania činu** (napr. § 205 ods. 1 – „*mieste, kde mu nehrozí nebezpečenstvo ohrozenia života alebo zdravia*“, § 364 ods. 1 – „*mieste verejnosti prístupnom*“, § 365 ods. 1 – „*miesto posledného odpočinku*“), **hmotný predmet útoku** (napr. § 146 – „*svoje novonarodené dieťa*“, § 175 – „*osobe mladšej ako osemnásť rokov*“, § 177 ods. 1 – „*osoba, ktorá je v nebezpečenstve smrti*“, § 199 ods. 1 – „*žena*“, § 205 ods. 1 – „*dieťa*“, § 212 ods. 1 – „*cudzía vec*“, § 378 ods. 1 – „*zvíera*“), **čas spáchania činu** (napr. § 146 ods. 1 – „*pri pôrode alebo hneď po ňom*“, § 178 – „*po dopravnej nehode*“, § 390 ods. 1 – „*počas vojnového stavu*“). Zriedkavejšie sa fakultatívne znaky vyskytujú aj v rámci subjektívnej stránky, napríklad **motív (pohnútk)**, **cieľ (účel)**, **zámer spáchania trestného činu** (napr. v § 185 – „*s cieľom donútiť iného, aby niečo konal, opomenul alebo strpel*“, v § 188 – „*v úmysle zmocniť sa cudzej veci*“, v § 233 – „*v úmysle zatajiť existenciu takého príjmu*“, v § 247 – „*v úmysle spôsobiť inému škodu*“, v § 313 – „*v úmysle poškodiť ústavné zriadenie*“). Ako už bolo uvedené, ak sa niektorý z týchto fakultatívnych znakov v konkrétnej skutkovej podstate vyskytne, je potrebné na naplnenie znakov skutkovej podstaty, aby bol splnený aj tento znak. V tomto konkrétnom prípade sa stáva znakom obligatórnym.

§ 3. TRIEDENIE SKUTKOVÝCH PODSTÁT TRESTNÉHO ČINU

V teórii trestného práva sa stretávame s rôznymi hľadiskami triedenia skutkových podstát trestného činu, napríklad podľa objektu, podľa spôsobu konania, podľa účinku, podľa subjektu či z iných hľadísk. Vo väčšine prípadov sa však autori zhodujú na triedení podľa troch kritérií: podľa závažnosti, podľa štruktúry a podľa vyjadrenia v Trestnom zákone.

A. **Podľa závažnosti** môžeme skutkové podstaty triediť na základné skutkové podstaty, kvalifikované skutkové podstaty a privilegované skutkové podstaty.

Základné skutkové podstaty predstavujú vo vzťahu ku kvalifikovaným a privilegovaným skutkovým podstatám určité základné východisko, a preto sa

označujú ako základné. Predstavujú „bežný typ“ daného trestného činu a charakterizujú základný stupeň protiprávneho konania, základnú trestnú sadzbu. V osobitnej časti Trestného zákona sú spravidla uvedené v prvých odsekoch príslušných ustanovení. Pri základných skutkových podstatách uvedených v prvých odsekoch zákonodarca spravidla používa konštrukciu, že sa daná skutková podstata začína označením páchatela (subjektu), najčastejšie **kto** (napr. § 145), ale aj iným označením subjektu, napríklad **vodič** – § 178, **verejný činiteľ** – § 326. Vo výnimočných prípadoch, ak základnú skutkovú podstatu zaraďuje do nasledujúcich odsekov, zákonodarca používa konštrukciu „**Rovnako ako...**“ (napr. § 149 ods. 4, § 152 ods. 2, § 159 ods. 2, § 184 ods. 3).

Kvalifikované skutkové podstaty nikdy nie sú zaradené v prvých odsekoch príslušných ustanovení, ale vždy nasledujú po základnej skutkovej podstate v nasledujúcich odsekoch. K znakom základnej skutkovej podstaty pristupujú okolnosti podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby, ktoré podstatne zvyšujú závažnosť činu. Pri kvalifikovaných skutkových podstatách zákonodarca používa konštrukciu, že ich začína sankciou „**Odňatím slobody na...**“. O charaktere kvalifikovanej skutkovej podstaty svedčí aj skutočnosť, že text v týchto odsekoch odkazuje na základnú skutkovú podstatu upravenú v predchádzajúcich odsekoch, napríklad „...*ak spácha čin uvedený v odseku 1*“, ku ktorým pristupuje okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby. Okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby môže byť buď vo forme **ťažšieho následku**, alebo **inej skutočnosti** (porovnaj § 18). Kvalifikačná okolnosť vo forme **ťažšieho následku** môže byť napríklad spáchanie činu „*na dvoch osobách*“ [§ 144 ods. 2 písm. b)], „*spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví*“ [§ 156 ods. 3 písm. c)], „*spôsobenie smrti*“ [§ 188 ods. 3 písm. a)]. Kvalifikačná okolnosť vo forme **inej skutočnosti** môže spočívať napríklad v **závažnosti porušenia alebo ohrozenia objektu trestného činu**, napríklad spôsobenie „*značnej škody*“ pri trestných činoch proti majetku [§ 212 ods. 4 písm. a)], v **podstatných znakoch špeciálneho subjektu**, napríklad „*ako verejný činiteľ*“ [§ 179 ods. 3 písm. c)], § 183 ods. 2 písm. c), § 233 ods. 3 písm. a)], v spáchaní činu v určitej **špecifickej situácii**, napríklad „*za krízovej situácie*“ [§ 145 ods. 3 písm. a)], v **predchádzajúcom postihu** páchatela za obdobný trestný čin, napríklad „*bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený*“ [§ 212 ods. 4 písm. a)], vzhľadom na **miesto spáchania činu**, napríklad „*na mieste požívajúcom pietu alebo všeobecnú úctu alebo na mieste konania verejného zhromaždenia alebo obradu*“ [§ 212 ods. 4 písm. c)], vzhľadom na **osobitné znaky hmotného predmetu**

útoku, napríklad „*chránenej osobe*“ [§ 179 ods. 3 písm. c)], „*pre osobu, ktorá sa lieči z drogovej závislosti*“ [§ 172 ods. 2 písm. b)], vzhľadom na **spôsob spáchania činu**, napríklad „*závažnejším spôsobom konania*“ [§ 172 ods. 2 písm. c)] či vzhľadom na **motív** „*v úmysle získať majetkový prospech*“ [§ 145 ods. 3 písm. e)].

Privilegované skutkové podstaty charakterizujú trestné činy menšej typovej závažnosti ako základná skutková podstata (je tam nejaká okolnosť, ktorá podstatným spôsobom znižuje závažnosť činu) a na to nadväzujúcu miernejšiu sankciu. Na rozdiel od základných a kvalifikovaných skutkových podstat sa tieto v Trestnom zákone vyskytujú len ojedinele. Privilegovanou skutkovou podstatou vo vzťahu k trestnému činu vraždy podľa § 145 je trestný čin **vraždy novonarodeného dieťaťa matkou** podľa § 146. Privilégium spočíva v tom, že zákonodarca podstatne miernejšie sankcionuje úmyselné usmrtenie človeka, ak je spáchané na dieťati matkou pri pôrode alebo bezprostredne po ňom v **rozrušení spôsobenom pôrodom**. Privilegovanou skutkovou podstatou vo vzťahu k trestnému činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 je trestný čin rovnakého názvu podľa § 171. Privilégium spočíva v tom, že páchatel' prechováva omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor pre **vlastnú potrebu**. Trestný čin únosu podľa § 210 je privilegovanou skutkovou podstatou vo vzťahu k trestnému činu únosu podľa § 209. Privilégium spočíva v tom, že sa trestného činu únosu v zmysle § 210 dopustí **rodič alebo príbuzný v priamom rade**. Za privilegovanú skutkovú podstatu vo vzťahu k trestnému činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 považujeme aj trestný čin uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 2. V tomto prípade sa privilégium vyvodzuje od toho, že páchatel' falšované alebo pozmenené, alebo neoprávnene vyrobené peniaze, **ktorými mu bolo platené ako pravými**, dá do obehu ako pravé. Privilegované skutkové podstaty sú vo vzťahu k základným vo vzťahu špeciality a jednočinný súbeh je vylúčený. Pre privilegované skutkové podstaty by malo v zásade platiť rovnaké pravidlo ako pre kvalifikované, t. j. že v sebe obsahujú základnú skutkovú podstatu a nejaký modifikujúci znak (napr. rozrušenie spôsobené pôrodom; pre vlastnú potrebu; rodič alebo príbuzný v priamom rade; ktorými mu bolo platené ako pravými), ktorý znižuje typickú závažnosť činu, na rozdiel od základnej skutkovej podstaty.

B. **Podľa štruktúry** môžeme skutkové podstaty triediť na jednoduché a zložené.

Jednoduché skutkové podstaty sú charakteristické tým, že zo všetkých znakov skutkovej podstaty obsahujú po jednom, napríklad trestný čin vraždy podľa § 145 ods. 1, trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1.

Zložené skutkové podstaty sú charakterizované pluralitou znakov. Môžu pozostávať zo znakov iných skutkových podstát. Vo vzťahu k takýmto jednoduchým skutkovým podstatám majú z dôvodu špeciálnej aplikačnej povahy **prednosť** pred skutkovými podstatami, z ktorých znakov sa skladajú (napr. trestný čin lúpeže podľa § 188 má prednosť pred trestným činom obmedzenia osobnej slobody podľa § 183 a trestným činom krádeže podľa § 212 ods. 1; porovnaj R 44/1986). Mnohosť znakov zloženej skutkovej podstaty sa môže prejavovať v tom, že sa vyžaduje súčasné naplnenie viacerých znakov – **kumulatívne**, alebo tieto znaky môžu byť naplnené **alternatívne**.

Kumulatívna skutková podstata je konštruovaná tak, že na jej naplnenie sa vyžaduje viac znakov rovnakého druhu. Príkladom kumulatívnych skutkových podstát z hľadiska **objektu** je trestný čin lúpeže podľa § 188, ktorý má dva objekty, a to primárny – slobodu a sekundárny - vlastnícke právo, alebo trestný čin teroru podľa § 313, ktorého primárny objekt je ústavné zriadenie Slovenskej republiky a život je sekundárny objekt. Z hľadiska kumulatívnych znakov **objektívnej stránky** príkladom môže byť trestný čin znásilnenia podľa § 199, kde sa vyžaduje násilné konanie a vykonanie súložie, alebo trestný čin brania rukojemníka podľa § 185, kde sa vyžaduje zmocnenie rukojemníka a hrozba jeho usmrtením.

Alternatívna skutková podstata je typ zloženej skutkovej podstaty, ktorá je tvorená tak, že niektoré znaky rovnakého druhu sú dané alternatívne. Na naplnenie znakov takejto skutkovej podstaty postačuje, že príslušný znak je naplnený jedným spôsobom. Príkladom alternatívy z hľadiska **objektu** je napríklad trestný čin záškodníctva podľa § 315 „ústavné zriadenie **alebo** obranyschopnosť Slovenskej republiky“. Pri znakoch **objektívnej stránky** príkladom alternatívy je napríklad **konanie** pri trestných čine znásilnenia podľa § 199 „**násilím alebo** hrozbou bezprostredného násillia donúti ženu k súložiu **alebo** na taký čin zneužije jej bezbrannosť“ alebo následok „**spôsobí telesné alebo** duševné utrpenie“. Z nepovinných znakov objektívnej stránky sa takéto alternatívy vyskytujú napríklad pri **spôsobe spáchania trestného činu** pri trestnom čine mučenia (§ 420 ods. 1)

a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 „*týraním, mučením alebo iným neľudským alebo krutým zaobchádzaním*“ alebo pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi podľa § 179 „*použitím podvodného konania, lsti, obmedzovania osobnej slobody, násilia, hrozby násilia, hrozby inej ťažkej ujmy alebo iných foriem donucovania*“, **hmotnom predmete útoku**, napríklad pri trestnom čine únosu podľa § 209 „*dieťa alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú*“, **čase spáchania činu**, napríklad pri trestnom čine vraždy novonarodeného dieťaťa matkou podľa § 146 „*pri pôrode alebo hneď po ňom*“, **mieste spáchania činu** pri trestnom čine hanobenia miesta posledného odpočinku podľa § 365 „*pohrebiska alebo iného miesta posledného odpočinku*“. Pri vymedzení znakov **subjektu** sa alternatíva vyskytuje napríklad pri trestnom čine nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 214 „*štátutárny orgán právnickej osoby alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnávateľom, alebo ich prokurista*“. Znak subjektívnej stránky – **zavinenie** býva formulovaný alternatívne vyjadrením „*čo aj z nedbanlivosti,*“ „*hoci aj z nedbanlivosti*“ (napr. trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 alebo trestný čin opilstva podľa § 363 ods. 1).

Zatiaľ čo kumulatívne skutkové podstaty svoj obsah skôr zužujú, alternatívne skutkové podstaty ho naopak rozširujú.

Osobitné postavenie majú **kvalifikované zložené skutkové podstaty**, ktoré vznikli spojením znakov dvoch jednoduchých skutkových podstatí. Príkladom môže byť trestný čin „*lúpežnej vraždy*“ podľa § 145 ods. 2 písm. e), ktorý v sebe obsahuje jednak vraždu a lúpež a zahŕňa úmyselné **usmrtenie človeka s úmyslom** zmocniť sa cudzej veci, alebo lúpež s následkom smrti podľa § 188 ods. 3 písm. a), ktorý zahŕňa lúpež a spôsobenie smrti z nedbanlivosti (§ 149).

C. **Podľa vyjadrenia v Trestnom zákone** je často vykonávané rozlíšenie skutkových podstatí na **opisné, odkazovacie a blanketové**, ktorého hlavným kritériom je, či znaky skutkovej podstaty trestného činu sú uvedené priamo v Trestnom zákone alebo či Trestný zákon odkazuje na zákony alebo právne predpisy iného odvetvia.

Opisné skutkové podstaty opisujú znaky trestného činu buď užšie, alebo širšie priamo v Trestnom zákone, napríklad trestný čin vraždy podľa § 145 – „*Kto iného úmyselne usmrtil...*“, krádeže podľa § 212 „*Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu*“.

Odkazovacie skutkové podstaty pri vymedzení znakov skutkovej podstaty odkazujú na **inú normu v rámci Trestného zákona**. Príkladom odkazovacích

skutkových podstát je napríklad trestný čin **poškodzovania finančných záujmov Európskej únie** podľa § 263, ktorý pri vymedzení znakov skutkovej podstaty odkazuje na inú trestnoprávnu normu uvedenú v § 261, trestný čin **všeobecného ohrozenia** podľa § 285, ktorý pri vymedzení znakov všeobecného nebezpečenstva odkazuje na inú normu v § 284, trestný čin **poškodzovania a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia** podľa § 288, ktorý pri vymedzení znakov všeobecne prospešného zariadenia odkazuje na inú normu v § 286, alebo trestný čin **vlastizrady**, ktorý pri vymedzení znakov trestného činu odkazuje na iné normy – trestné činy úkladov proti Slovenskej republike, teroru, záškodníctva alebo sabotáže (§ 312 až 317).

Blanketové skutkové podstaty odkazujú na právne normy iného odvetvia. Vzhľadom na zásadu „*nullum crimen sine lege scripta*“ prameňom trestného práva **nemôžu byť** vykonávacie predpisy, resp. pramene nižšej právnej sily ako zákon; prameňom trestného práva môže byť iba právo obsiahnuté v zákonoch alebo medzinárodných zmluvách, ktoré sú prameňom slovenského práva. Blanketové skutkové podstaty sa môžu odvolávať priamo na **medzinárodnú zmluvu**, napríklad trestný čin nedovoleného prekročenie štátnej hranice podľa § 357, ktorý odkazuje na predpisy o medzinárodných letoch (Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve č. 147/1947 Zb.).

Okrem odvolávky na medzinárodnú zmluvu, častejšia konštrukcia blanketových skutkových podstát je, že odkazujú na inú zákonnú normu mimo Trestného zákona. Tu môžeme rozlišovať blanketové skutkové podstaty, ktoré **priamo** odkazujú na iný právny predpis, napríklad trestný čin zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 „*v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom*“ odkazuje najmä na zákon o rodine, resp. Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach, trestný čin zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250 odkazuje priamo na „*zákonom upravujúcim ochranu hospodárskej súťaže*“ (zákon č. 136/2001 Z. z.). Niektoré skutkové podstaty využívajú kombináciu obidvoch prístupov, napríklad trestný čin neoprávneného vypúšťania znečisťujúcich látok podľa § 302a „*v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo medzinárodnou zmluvou*“.

Zákonodarca pri konštrukcii blanketových skutkových podstát niekedy odkazuje **nepriamo** (bez výslovného odkazu na právnu normu), napríklad neoprávnené podnikanie podľa § 251 „*neoprávnené podniká*“ odkazuje na živnostenský zákon, resp. Obchodný zákonník, trestný čin zneužívania vlastníctva

podľa § 248 „poškodí *dôležitý kultúrny záujem*“ odkazuje na zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

D. Ako už bolo uvedené, najtypickejšími triedeniami skutkových podstát sú triedenia podľa závažnosti, podľa štruktúry a podľa vyjadrenia v Trestnom zákone. Okrem uvedených triedení sa môžeme v literatúre stretnúť aj s inými, menej typickými triedeniami.

Podľa **hypotetickej konštrukcie** možno skutkové podstaty triediť na skutkové podstaty prikazujúce a zakazujúce. **Prikazujúce** skutkové podstaty sú skutkové podstaty pravých omisívnych trestných činov, z ktorých vyplýva povinnosť niečo konať, napríklad trestné činy **neposkytnutia pomoci** podľa § 177, 178, ktoré ukladajú povinnosť poskytnúť potrebnú pomoc osobe v nebezpečenstve smrti alebo ktorá javí príznaky ťažkej ujmy na zdraví, trestné činy **neoznámnia**, resp. **neprekazenie trestného činu** podľa § 340, resp. 341, ktoré ukladajú povinnosť oznámiť, resp. prekaziť taxatívne uvedený trestný čin a sankcionujú toho, kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že sa pripravujú, resp. sú páchané také trestné činy a takýto čin neprekazil, resp. neoznámil. Pri **zakazujúcich** skutkových podstatách pôjde najčastejšie o trestné činy komisívne, z ktorých vyplýva zákaz určitého konania, napríklad „nepokradneš“ (trestný čin krádeže podľa § 212), alebo môže ísť aj o nepravé omisívne trestné činy, napríklad „nezabiješ“ (trestný čin vraždy podľa § 145).

Podľa toho, či skutková podstata obsahuje **vyčerpávajúci počet znakov alebo nie**, ich členíme na taxatívne alebo demonštratívne. Pri **taxatívnych skutkových podstatách** sú všetky znaky skutkovej podstaty vyjadrené vyčerpávajúcim spôsobom, ktorý musí byť činom páchatela celkom naplnený, napríklad trestný čin krádeže – § 212 ods. 1. Demonštratívne skutkové podstaty nevyjadrujú znaky vyčerpávajúcim spôsobom, ale len exemplifikatívne, napríklad trestný čin **hrubého nátlaku** podľa § 190 ods. 2 písm. b) „*zaobchádza podobným iným neludským a krutým spôsobom*“, **sexuálneho násillia** podľa § 200 ods. 1 „*k iným sexuálnym praktikám*“, **neoprávneného obohatenia** podľa § 226 ods. 1 „*alebo iného podobného prístroja*“, **prevádzkovania nepoctivých hier a stávk** podľa § 229 ods. 1 „*inú podobnú hru alebo stávku*“, **všeobecného ohrozenia** podľa § 284 ods. 1 „*sa dopustí iného podobného nebezpečného konania*“, **poškodovania a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia** podľa § 286 ods. 1 písm. h) „*podobného všeobecne prospešného zariadenia*“, **šírenia poplašnej správy** podľa § 361 ods. 1 „*iného obdobného konania*“, **terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme** podľa § 419 ods. 2 písm. b) „*podobne*

škodlivých alebo nebezpečných látok“. V týchto prípadoch zákon spravidla pri týchto trestných činoch niektoré znaky vymenováva príkladmo a v ostatných prípadoch je potrebné ďalšie znaky (...**podobného**...) odvodiť výkladom *argumentum a simili*. Taxatívne a demonštratívne skutkové podstaty nemožno bez ďalšieho stotožňovať so skutkovými podstatami kumulatívnymi a alternatívnymi, lebo napríklad taxatívny výpočet znakov môže byť zároveň aj alternatívny, napríklad trestný čin znásilnenia podľa § 199 ods. 1.

Klasifikácie skutkových podstát sú dôležité pre trestnú legislatívu. Je dôležité dosiahnuť optimálnu kombináciu naznačených kritérií, aby mohli byť adekvátne naplnené funkcie, ktoré sa od skutkovej podstaty trestného činu očakávajú.

SKUTKOVÁ PODSTATA TRESTNÉHO ČINU	
POJEM SKUTKOVÁ PODSTATA TRESTNÉHO ČINU	
Skutkovou podstatou trestného činu je súhrn znakov charakterizujúcich ľudské konanie ako trestný čin.	
ZNAKY SKUTKOVEJ PODSTATY TRESTNÉHO ČINU	
objektívne	<ul style="list-style-type: none"> • objekt • objektívna stránka
subjektívne	<ul style="list-style-type: none"> • páchatel • subjektívna stránka
TRIEDENIE SKUTKOVÝCH PODSTÁT	
1. Podľa závažnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> a) základné b) kvalifikované c) privilegované
2. Podľa štruktúry	
	<ul style="list-style-type: none"> a) jednoduché b) zložené <ul style="list-style-type: none"> – kumulatívne – alternatívne
3. Podľa vyjadrenia v Trestnom zákone	
	<ul style="list-style-type: none"> a) opisné b) odkazovacie c) blanketové